

אפשר לעשות הגרלה בין השרים החדשים, ואחר־כך, בכל שבוע, תהיה רוטציה לפי סדר הישיבה ליד השולחן, בכיוון השעון. ההסדר הזה, אגב, הוא יותר צודק מהסדר של שמיר-פרס. נו, זה היה כליכך קשה?

יהודה בודייין, תל-אביב

היה לי חבר

קוראים וידידים מן העבר ומהווה מתאבלים על דן עומר.

לא יודעת איך כותבים עליך, דני. הכאב חד ומחדר, ומעלה זיכרונות ותמונות מן העבר. שנתים מנעוריי בילינו יחד, כסוף שנות השי' הנורא'. המושמץ, המר' התחברה עם הילד הנורא'. המושמץ, המר' דן הדווקאי. הוא; מין אביר רד ועדין, אוהב ונואש.

גוריון

דני עומר, ב'אקטעוור מקומט, שאוכל מרק פעם ביום, תפרן, נתן לי את הברנדי הראשון שלי. ברקע היתה ברברה סטרייסנר. בחוץ כמעט תמיד חורף, המון חורף. ועמק מצלבה, ועליית בית-המצורעים ונחלאת. בעיניי היה או המשורר הכיירומנטי, הכינעוץ יש. כמה רוך היה בו. וקשב. ומתח.

אחר כך הלכנו איש לדרך. התברגנו. נישואין, ילדים, האבות חדשות. ובתוך כל זה — מילחמה ומילואים, מיכתבים ופגישות וויכוחים אין קץ וידידות-אמת. כך הרבה שנים, כמעט 20 שנה, ובתוכן שנים קשות של גירול ילדתי לבד, במסירות ותחת הרבה לחצים. לא שמעתי אותו מקטר אפילו פעם על בדידותו.

לא תמיד הסכמתי לטעמו הסיפורתי ולנחי רצות של כתיבתו, וגם כעסתי. אך דני, שגילה שילדים — ילדיו — הם טעם חייו, וכמובן גם נורית (שמצערי לא הכרתי אותה, ואני כואבת את כאבה), התעגל' והתמתן.

מיקי גוריון, תל-אביב

אמריקה, אמריקה

מרים לוגאסי (העולם הזה 25.7.84) וציפי וינר (העולם הזה 1.8.84) התלוננו מרות על החיים בארצות-הברית. יש גם מי שמגן על העולם החדש.

למרים לוגאסי אני רוצה להגיד, שאמריקה זה דבר משגע. למה היא מתלוננת? קודם כל, את בעלה היא הפסידה באשמתה, בטח לא אמריקה אשמה בזה. שנית, היה לה קשה להסתגל לאמריקה כי היא לא ריברה את השפה, ולא היתה לה ברירה אלא לעבוד בעבודות שחורות.

למיליונרית ממיאמי, ציפי וינר, יש לי שאלה: איפה היא עשתה את המיליונים אם לא באמריקה? בזכות מיאמי היא יכולה לשכור בית מפואר ולקנות אוטו חדש, ובזכות הרולארים של אמריקה היא יכולה לקבל בישראל כבוד גדול. מי שלא טוב לו באמריקה, שיחזור לישראל — אבל שלא ישמץ. ארצות-הברית לא מחזיקה אף אחד בכוח.

ריבקה בריאור, לוס-אנג'לס. קליפורניה

עניין של פרשנות

הקוראה, הנאבקת שנים לקבל גט (העו' לם הזה 12.9.84) מבקשת להבהיר: אנחנו, אסירי בתי' הדין הרבניים איננו קורבנות הדין הדתי היהודי, כפי שאפשר היה להבין מהכתבה. אנחנו קורבנות פרש' נתנו המעוותת של הדין הזה עליידי' ה' מימסר הדתי.

דניאלה ולנסקי, קריית-גת

שיויון בין אזרחי המדינה? (העולם הזה 5.9.84)

קראתי בעניין את המאמר על סיפרו האחרון של זאב ז'בוטינסקי (חזית המילחמה של עם ישראל). שבו מצא אורי טינסקי למצעה הפוליטי של הרשימה המתקדמת.

ז'בוטינסקי

ואכן, הכל שפיר, פרט שאינה מוכרת במאמר: ז'בוטינסקי התנה את תכניתו להשוואתן המי' לאה של זכויות היהודים והערבים במדינה הי' הודית שעמדה לקום בכך, שערכי ישראל ישלימו עם קיומה של המדינה היהודית, עם הישארותם מיעוט לאומי קבוע בתוכה, עם חובתם להיות אזרחים נאמנים לה, עם שלילת כל נסיון שהוא לחתור להשמי' דתה, לנתק חלקים מגופה לצורך הקמת מדינה אחרת על שיטתה.

מעולם לא חשב ז'בוטינסקי על פתיחת כל עמדות המדינה לערבים שמורה-ההוראה שלהם יהיה אחר ערפאת, אשר כאמנתו כתוב מה ש' יצחק בריחיים, רמת-גן

עימנואל בונה ביתה

מאמרו של אורי אבנרי על ההתנחלות החרדית (העולם הזה 8.84) ממשיד לעורר תגובות. הפעם, של קורא הנושא כנראה במישרה כלשהי בחברה הבונה את עימנואל.

בעמנואל גמרנו לבנות 540 יחידות-דיוור, ואין ביניהן אפילו וילה אחת.

אנו בשלבי בניה של 600 יחידות דיוור, ביניהן אין אפילו וילה אחת.

מכרנו 60 מיגרשים בשיטת בנה ביתך. ושם, יש להניה, יקומו וילות — אחוז סביר למה שקורה בארץ כולה.

בעיניי, כאיש פרטי ולא כנציג עימנואל, חשוכה מעל לכל אהבת-אחים בעם היהודי. לצערנו, הנושא נמצא בתחתית סולם-הערכים. אם ננסה לחשוב רגע ולהיזכר על מה ולמה הוקמה מדינת-ישראל, מדינת היהודים, הרי שהתשובה לכך פשוטה: בית ליהודי העולם, שבו לא יהיו נרדפים; ומה עושה אורי אבנרי? רוף אחרי חבורת יהודים גדולה, שאינו מכיר אישית, ומטיח בם בוך ורפש, מבלי לבדוק העובדות.

עודד אלון, עימנואל

המיגרש הממשלתי

לא רק פרס ושמיר, גם הקורא יכול להרכיב ממשלה.

"כליכך קשה היה להקים את הממשלה", התפארו שימעון פרס ויצחק שמיר, "אבל כסוף הצלחנו".

כדאי להם שכולם יחשבו שזו היתה משימה קשה, כי כך יעריכו אותם יותר. אבל האמת היא שהם סתם מקשקשים. אין שום קושי להקים ממשלה כזו. גם אני יכול.

כל מה שאני צריך לעשות הוא להכניס לתוך חדר ישיבות-הממשלה, בקריה בירושלים, את קבוצת בית"ר ירושלים יחד עם קבוצת הפועל תל-אביב. כבר יש לי 22 שרים, המייצגים את שני הגושים הגדולים בעם. נכון, חסרים לי עוד שלושה שרים, אבל גם זו לא בעיה. אני מומין מייד לחדר את השופט ואת שני הקוונים — והנה, יש לי ממשלה לתיפארת.

כו, נשארה בעיה קטנה של תיקים. לא נורא.

איש תשמ"ד

מי האיש שדיוקנו יופיע בשער העולם הזה בשבוע הבא?

... מאיר כהנא. הוא האדם המסוכן ביותר בישראל. צריך לשים אליו לב בטרם יהיה מאוחר. משה סירקיס, תל-אביב

איש תשמ"ד הוא מאיר כהנא. איך יכול להיות אחרת? הרי שמה של השנה תפור בדיוק לפי מידותיו.

חווה ביטר, תל-אביב

אני מציע לכם (אם טרם בחרתם כאיש שלכם) לבחור בשימעון פרס. בשנתיים הבאות — לפחות — הוא יהיה מנהיג העם הזה, אחרי שבמהלך תשמ"ד הגיעו לשיאם מאמציו להדיח את הליכוד מן השלטון. זו היתה, ללא ספק, השנה של שימעון פרס.

אריה אורן, חיפה

תמיד הצבעתי מערך, למרות פרס. לפני שלוש שנים התחלתי קצת להבב אותו. היום, כשהוא ראש-ממשלה, אני ממש מכבד אותו ואפילו לא מתכניש להגיד את זה לכולם. אפילו בעיתון. או לאחר שהתקדם ככה בחיים מגיע בהחלט להיות איש-השנה.

אריאל שרון נגזף והורח בהוראת ועדת-כהן כמה חודשים אחרי שכחתם אותו כאיש-השנה (תשמ"ב). מנחם בגין איכר את חרות-השלטון, ליבו נשבר בקירבו והוא התפטר — זמן קצר אחרי שדיוקנו התנוסס על שער העולם הזה בתור איש השנה (תשמ"ג).

אם תופעה זו תחזור על עצמה גם השנה יהיה ברור שהמדובר הוא בחוק פוליטי חדש — בירכס יהיה כוח רב. תוכלו להדיח — או לפחות, להכשיל — פוליטיקאים השנואים עליכם, בכך שתעשו אותם אנשי-שנה. תוכלו גם להציל קאריירות דועכות, בכך שתתעלמו ממישהו. או מי יהיה שפן-הנסיונות השנה? אני מציע את הצמד שמיר-פרס. אתם תבחרו באחד מהם, נניח בפרס. אם התיאוריה שלי היא נכונה, הרי ששימעון פרס ייאבד השנה את עולמו ושמיר יירש מייד את מקומו.

רק אחד מתאים להיות איש-השנה הנשיא חיים הרצוג. כמה אלגנטי. כמה יודע לעורר ייראת-כבוד, כמה חוש אחריות לאומי הוא יודע להפגין; בזכותו, ורק בזכותו, קמה ממשלת האחדות. בזכותו, אולי, נגיע גם לפיוס המיוחל בין החלקים השונים בעמנו.

ריבקה גיל, ירושלים

חשבתם פעם להקדיש את הכתבה הביוגרפית הנרחבת שלכם לאליעזר שוסטק? זה יכול להיות משהו גדול!

אתם בטח לא תרצו לפרגן לו, אך אילו היה לכם אומץ — הייתם נחורים כרפאל איתן.

נאוה משיח, תל-אביב

חיים מוכר ספרים

איך אפשר להעליב סופר עברי? להשוות אותו למנדלי מוכר ספרים!

חיים באר זה סופר ומשורר עם כיפת-זוטה על כלורית הענקית, והוא שוכן במחנה השמאל המשומו. בדבר השבוע הוא כותב "ריברי" סיפרות", בדרך השטיר-מר של יוליוס שטריי-כר, והוא צוחק על יהודים שמתאבלים על חורבן בית-המקדש ולא מתרצים כתישעת הי' מים, מראש-חודש אב עד אחרי ט' באב.

חיים באר יודע לכתוב סאטירה כמו מנדלי מוכר ספרים. ימ"ש. וכו' שכל מנדלי מ"ס השתמד ולקח לו אשה נוצרית. ובניו ונכדיו הנוצרים מקבלים שכר-סופרים כעד כתבי מנדלי מו"ס... ומי יקבל שכר-סופרים בעד "נכס-צאן-ברזל" של חיים באר?

ד"ר חיים צבי קורניק, תל-אביב

ז'בוטינסקי — מה הוא אומר?

האם זאב ז'בוטינסקי באמת רצה

איש השנה תשמ"א שרביטחון שרון

איש השנה תשמ"ב פולש-ללבנון שרון

איש השנה תשמ"ג פורש בגין

איש השנה תשמ"ד